

PERŽVALGA.

— P. Vincas Ščerbinski, lenkas, nusipirko Prusuose dvarą Melno, kurio apyrbėj yra garsi lietuvių istorijoj vieta, Grunvaldas, kur pradžioje XV šimtmečio lietuviai iš vienu su lenkais galutinai sumušė teutonų (kardininkų) ordeną. Tam mušyje vieną dieną krito 60,000 vokiečių kareivių, pasiskubinusių iš visų Vokietijos šalių padėti kardininkam ir kryževiams. Tarp lietuvių ir lenkų kartumenės, dalyvavo, po vadovyste didžiojo Lietuvos kun-čio Vitauto, skyrius ir maskoliškos pėkštinkų kariaunos. Paimtos mušyje vokiečių vėliavos šiandien yra saugojamos Krokavos katedroj. Tam mušyje žuvo teutonų ordeno didysis mistras (grosmeisteris) Ulrich von-Jungingen.

— Peterburge dabar tęsiasi pasirodovimas apie spaudos dalykus; tame dalyvauja daugelio laikraščių atstovai. Neseniai tas „pasirodovimas“ („sovieščanije“) palinkėjo pilnos liuosybės spaudoje tik maskoliškoje kalboje išsiantiams spaudiniams, o kitose kalbose spauda lieka ant senoviškų tiesų. Tai tau maskolių liberalai! Dar patįs neįgijo laisvės, o jau rupinasi kitoms tautoms užkirsti kelią prie jos. Musų legališkoji spauda ypatingai bus varžoma. Dėlto mums reikia juo labiau rupintis platyt nelegališką, socialistišką literaturą, — tuomi iškovosim pilną laisvę spaudai, kaip iškovojom jos leidimą per cenzurą.

— Kas gi dar iš musų tautiečių atsirastų nenorintįs aukauti pašelpai savo brolių, kankinamų Maskolijoje ir liejančių kraują už laisvę, kada jau net kitos valdžios renka tam tikslui aukas! Štai Šveicarijos valdžia savo oficiališkam organe „Der Bund“ išleido atsisaukimą, kuriame apra-

šo, kaip kenčia Maskolijoje liaudis, neturinti nė menkausių laisvės tiesų ir kaip meldžiančius nuo caro tų tiesų darbininkus, 22 sausio, valdžia girdi, net nepadarius „papras to kariško perspėjimo“, liepė šaudyt ir badyt. Toliau sako: „mes turime paduot pagelbą šeimynoms tų, kurie krito ant gatvių ir rinkų Maskolijos miestų bekovojant už laisvę arba buvo areštuoti ir ištremti“. Atsisaukimas baigiasi taip: „Tam, idant duoti išreikškimą sąjausmo, kuris plačiai apėmė musų tautą, atstovai visų politiškių partijų, gyvuojančių respublikos sostapylėj, išvien su labdaringoms draugovėms nusprendė už reikalingą organizuoti rinkliavą ant naujos nelaimingų aukų“.

— Baltstogėje tapo nušautas policmeisteris Jelečin, kurs buvo nusibaldęs su keletu policijantų už miesto, norėdami išvaikyt darbininkų susirinkimą ant lauko. — Reikia pripažint, kad gavo tą, ko jieškojo.

— Bostono lietuviai atspaudino „szirdingiausią pasveikinimą broliams ir seserims Lietuvoja“ ant atskirių lapelių, kuriuos siuntinės į Lietuvą uždengtuose kopertuose, iš visur surinkę adrisus.

Apie patį išreikškimą to „szirdingiausio pasveikinimo“ mes čia nekalbėsime; primjisme tik kad Bostoniečiai didelę klaidą padarė siųsdami savo „pasveikinimą“ vardan visų lietuvių „brolių amerikiečių“. Kad ir butų geriausiai tas atsisaukimas „sustatyt“, tai vienok norint jį apskelbt vardan visuomenės, reikia butinai pirmiaus gauti jos pritarimą; viena ypat, kuopa, arba net visa kokia partija niekuomet negali dengtis visuomenės vardu; tas buvo jau ne sykį nurodyti musų europinėje ir amerikinėje spaudoje, kuomet tik apsi-reikė panašūs išsišokimai kelių ypatų vardan visuomenės, o bostoniečiai to nenorėjo su-

prasti, ir, Dievas žino, ar kada mes suprasime... Tokia mat musų taktika!

Isz Lietuvos.

Joniskis, Kauno gub.

Dar mano mažystėj aš pamenu, kad po musų kraštą kiek ten burliokai ar totoriai vedžiodavosi po sodžius, kietas iš kiemo, lokius (meškas). Budavo, pasirodžius meškininkam, subėgdavo viso sodžiaus šunys lodami, o mes, maži vaikai, sekdamom paskui. Lokius jų vadai šokydavo, priversdavo juos rodyti visokias štuksas ir juokus, ir tuomi viliodavo iš žmonių viską, kas tik yra žmogaus turtu: pinigus, duoną, mėsą, grūdus ir tt. Į katrą kiemą lokininkų nepriimdavo, tai jie barosi, grumodavo ir keikdavo. Nėgana dar to. Tie valkatos, matydami musų žmonių tamsumą ir tikėjimą į visokius stebuklus ir burtus, užsimanė kitokiu budu niektikus mulkinti. Pradėjo įkalbinėti tamsesniams, girdi: jusų namai yra nešvarūs — velnio apgyventi. Monininkai gyres galį namus išvalyti nuo piktydvasių. Tuli musų sodiečiai tom zaunom tikėdavę ir maldaudavo nužemintai, kad lokininkai „pašventintų“ namus. Šie išsilygdavo ir brangiai lupdavo nuo neišmanėlių už „šventinimą“. Imdavo rublius, drobės šmotus, marškinius, duonos kepalus, žąsis, ar lašinių paltis. Paprastai jie savo „šventinimą“ taksavodavo apie 2 rubliu. Įprašyti lokininkai vadžiodavo lokius ant retėžių po visas triobas, po visas kertes. Truktelejus retėžį, išmokintas lokis sustodavo ties slenkščiu kokios triobos, spirsdavosi ir rusčiai niaurodavo; ant galo lokis įeidavo triobon ir iškasdavo ketėje duobę. Tada monelninkai sakydavo žmonėms, kad velnias iš tos triobos jau išguitas. Kitur

lokininkai rodydavo niektikiams butelį su kokiais marinalais, tvirtindami, kad tai lokis iškasęs iš žemės kokio raganiaus užkastus „padarus“, nuo kurių tiem namam butų atsitikę didelės nelaimės. Žmonės baisiai bijodavosi tų menamų „padarų“ išto. Po apielinkes eidavo šnekos, kad: čia ir čia lokininkai „šventino“ namus iš ten ir ten išvarė velnius, tokį ir tokį velnią rado — lyginai tiek kalbų ir pliaškių budavo, kaip dabar apie Portą Arthuro. Vietomis bardavos ant niektikių ir kunigai, bet niekas negelbėjo: žmonės greičiau tikėdavo lokininkam, negu sveikam protui — taip jie tapo sudemoralizuoti per penkių šimtų metų nelaisvę protišką ir fizišką.

Bet ar ne tas pats atsikartoja ir dabar. Štai musų apielinkėse yra poprotys nė kiek ne dailesnis už anuos lokininkus — paprotys vaikščiojimo „trijų karalių“.

Prisiartinant žinomai katalikų šventei „Tris Karaliai“, susitaria kaimų vaikėsai vaikščioti „trim karaliais“ — prisiperka blizgančių popierių, įsitaiso smailas kepures, plačius diržus, žibintuvus iš popieriaus keleriopo dazo ir medinius kardus. Šiaip taip apsi- biauvoja, viens nusipaiso su suodimis veidą — tas jau esąs murinų karalius, — susitaiso kokie 5—6 vaikėsai: 3 iš jų esti „trims karaliais“, vienas neša „žvaigždę“, o kiti prašo dovanų, dar viens stovi prie vezimo. Tokia banda susidariusi jau beat už 3—4-rių dienų prieš „Tris Karalius“ baldosi traktimis po savo ir aplinkinius sodžius, lyg tie lokininkai. Kas juos įsileidžia, ten susigrudę užgieda: „Sali jezu paruli...“ Pernai ir šimet girdėjau, kad toks buris vyrų iš Reivenių išvažiavo svietan kalėdoti net iki Skaisgirio: žėdnas su 2 buteliais degtinės kišenėse; jau iš namų buvę

įkaitę, o bevažiuodami iki ištuštino vakartę, tai nusigėrė iki paskutinios. Nuvaziavę į svetimus sodžius jau nežiuri, kad kas juos priimtų geruoju, bet vėlu laužiasi ir grudasi vidun. Išiveržę, sukina tą savo „zvaigždę“, gieda, rėkauja, mergas gauda po patamsius ir tt. Paskui kaulija dovanų: pinigų, dešrų: nuo mergų pirščių ir tt. Kas juos pamatę užsisklendžia ir neįsileidžia, tai „tįs karaliai“, lyginai kaip ir acie lokininkai, barasi, koliojasi ir dar istaiso kokius špokus.

Ant mūsų senelių priezdžio: „Klanas klanu vietoj buvęs ir bus“. Lokijų vedžiojimai išnyko, tai „zvaigždės“ nešiojimai užsiliko, — vis su tais pačiais atributais. Kunigai lokininkus keikdavo, o „trim karaliams“ nieko nesako.

Snekis.

Iš Rygos.

Vakar (12. I.) nuo ryto prasidėjo abelnų darbininkų streikas Rygoje. Straikavimas ejo iš kelių vietų nuo vieno fabriko iki kito: minia straikuojančių vaikščiojo nuo vieno fabriko iki kito su revoliucijinėmis dainomis ir geruoju ar varu vertė prisidėti kitus darbininkus. Lig šios dienos beveik visos Rygos fabrikai sustabdė. Šiandien ir laikraščiai nebešėjo, — turbat ne vienas nešėjo. Straikuojančių skaitoma keletas dešimtų tukstančių. Apart straiko, beveik be paliovos esti manifestacijos. Tildymui manifestantų apart pėsčiųjų ir raitosios policijos miestan dar yra parkviesta kariūnė. Manifestantam prisieina kartais ir susiremti su kariūnė bei policija. Retkarčiais atsitinka ir sandymai. Šiandien vakare papasakojo apie užmuštus ir sužeistus (darbas šio vakaro), bet to dar neteko girdėti nuo teisingo žmogaus. Rytoj dasizinosim.

Politechnika dar neuždaryta, bet turbat graikai ir ją uždarys. Vakar ir šiandien buvo, ir žadarytoj buti, politechnikoje studentų susirinkimai. Studentai dar ne visi suvažiavę ir užtat susirinkimai neperdaug skaitlingi buda. Visgi esti apie 300 ypatų.

Ant susirinkimų abelnai pasakojamos žinios apie dabartinius atsitikimus, apie taktiką kurios dabar turi prisilaikyti studentai straikuojančių linkui, apie susizinojimus visų studentų organizacijų (progresyviškų) su organizacijoms darbininkų per tamtikrą, dabar tik organizuotą „koalitinį komitetą“, ir tt.

Beto renkamos esti per susirinkimus aukos straiquieriam. Sumesta keprėsna ne perdaug: vakar apie 65 rubliai, šiandien apie 100 r. suviršum. Tariaama tokia aukas rankioti ir toliau, bet ne tik tarp savųjų, t. y. tarp studentų, bet ir plačiau.

Iš pradžios miestelėnai straiquierių bijodavo, tikėdamies, kad tie pradės draskyti jų turtus, bet apsiriko. (Tokia nuomonė turbat policijos išmislas teipogi, kaip apie Šaulių gegužinę — buk ten rinkę sau lietuviai visokią vyresnybę. Dalykas suprantamas, dėlko). Dabar kaip man matos miestelėnų pasibaisėjimas šiek-tiek bent pranyko. Užtatai nematoma (bent teip man išrodė ligšiol), kad miestelėnai blogai žiurėtų ant straikuojančių. Kiek patyriau didesnė dauguma straiquieriam prijaučia.

(Prisiūsta iš „Darb. Balso“).

Essai (Vokietijoj).

Pas mus 16 sausio tapo išauktas visuotinas anglekasių streikas: darbininkai reikala vo didesnio užmokesnio ir trumpesnio dienos darbo, teip, kad butų su įvažiavimu ir išvažiavimu iš žemės 8 valandos, kas iki šiam laikui nebuvo da-

roma. Teipgi reikalavome ir daug kitų palengvinimų. Priegtam buvo išrinkta komisija iš 7 vyrų, kurie turėj visą tą dalyką vesti. Po praslinkimui 3 sanvaičių tapo apgarsinta jogei valdzia pripažino darbininkams tiesą, bet tik pusę tiek, kiek jie reikalavo, per ką darbininkai nenorėjo priimti; bet jų delegatai (komisija) apsiėmė, bijodami, kad negalės darbininkams duoti pagelbą pinigiską, kadangi kasoj buvo labai mažai pinigų, o dovanų, norint įplaukė apie 500,000 markių, tai vis buvo permažai ant 200,000 straikuojančių. Taigi nuo 13 vasario darbai vėlei prasidėjo ant tų pačių sąlygų, o nuo 1 balandžio tai ketina valdzia įvesti tam tikrus artikus angliakasyklose, pagal kuriuos darbininkai turės elgtis. Tas prizadas tapo apgarsintas per telegramą ministerio Posadowskio ir grafo Bulovo. Dabar lauksim ką mums valdzia suteiks...

Šio miesto lietuviai labai nerimuoja, kad girdi visokius sumišimus Maskolijoj. Vieni simpatizuoja žmonėms, o kiti dusauja, kad carą užmuš, — sako, paskui vėl lenkai ant mūsų uždės baudžiavas...

Mazai yra čia skaitančių lietuvių savo kalbos laikraščius ir susipratimas kaip tautiškas teip ir darbinikiškas — menkas; peštynių tai čia nestokuoja. Nuo kovo mėnesio lietuviai turės pamaldas švento Petro bažnyčioje, o iki šiam laikui buvo seserų milaširdystės kličtorij. Daug reikėj prašymų iki prikaltėjom tą dalyką. Čionais bus didesnė bažnyčia ir ačiau lietuviams, kadangi daugiausia apie šią bažnyčią gyvena.

Iš Suvalkų gub. čiabuviai lietuviai tankiai gauna gromatas su prašymais, idant gelbėtų pinigiskai, kadangi jaučia busiant ten mobilizaciją, dėlto nori greičiau pasitraukti į už-

rubežj.

Oras čia gražus, darbai eina pusėtinai, atkeliavę iš toliau greit darbą gauna; laike streiko angliakasiai darbininkai ramiai užsilaike ir didelių susidurimu su policija nebuvo, kareiviams visai nereikėjo pasirodyt mūsų mieste.

Dabar nekuriuose angliakasyklose savininkai duoda darbininkams pagelbą iš savo kišeniaus, t. y. tiems kurie streikavo po 10–20 markių, tiktai tur kiekvienas darbininkas pranešti pačta dėlko jis streikavo?

Mūsų miesto lietuviai per tą streiką daug supratimo gavo klausydami visokių prakalbų, nors vokiškoje kalboje, tai vis šiek-tiek apsišvietė. Žinoma, turėjome kalbas ir lietuviškoje kalboje, bet tiktai susiėję į vieną kur stubą po keletą vyrų, kalbėjome apie politikiškus dalykus; žodziu sakant apie reikalus žmonių gyvenimo ir turčių išnaudojimą biėdnų darbininkų. Nekerie sako jeigu Maskolijoj išduos konstituciją ir reformas, ir jeigu teip bus, kaip kitose karalystėse—liuosybė, tai mes visi važiuosime į savo žemę ir tenai gyvosime.

K. Vuostis.

Iš Glasgovo, Škotijos.

Nelabai senei čia atvyko iš Lietuvos moteriškė, su vaikučiais, jieškodama savo vyro. Išlipusi nuo laivo grindų, moteriškė nežinojo į katrą pusę jai eit. Kur buvus nebuvus, ir susitinka ji porą lietuvių. Pamatę pakeleivingą moteriškę ir atsizinoję, kad ji nori surasti savo vyrą, jie apsiėmė ją nuvest pas jį. Paėmę iš jos adresą jos vyro, jie pasakė: „tau sunku nešt tavo našuliai: duok mum, mes juos panešim, o tu veskis su vaikais“. Moteriškė padavė jiems visus savo daigtus. Tie pasigriebę jos turtą užsidėjo ant pečių, ir kaip nuėjo teip nuėjo.

Vargšė moteriškė pasiliko be adreso ir be nieko. Neturėdama nė skatiko pinigų ir nežinodama pasakyti anglam, kur jos vyras gyvena, pakliuvo nabagė į rankas policijos, kuri nuvarė ją pas Maskolijos konsulį, o tas sugražino ją į Lietuvą.

Mat kokių niekšų yra ir iš tarpo pačių lietuvių, nors mes dar tankiai sakom, kad mus skriaudžia žydai arba kitokių tautų žmonės. Pakol kapitalistai ir elgėtos egzistuos, patol ir ištvirtėlių skaičius dauginsis. Meskim bėdą ne ant žmonių priklausančių prie kitoniškos tautystės, bet ant nedorų dabartinio gyvenimo sąlygų, kurios, pradėjus nuo karalių, urėdininkų, dvasiškijos ir baigiant valkatomis, padaro gaujas žmonių tykančių pasinaudoti iš silpnesnių arba neatsargių triuso.

Lietuvos Sunelis.

Politiszkos žinios.

Politiszki sanvaitės nuotikiai.

Italija. Nuo 4 kovo Italijos premjer'as, atsisakė nuo savo urėdo, teisindamas savo pasielgimą bloga sveikata. Bet turbūt tam yra gilesnės priežastys, nes veikia po to išėjė iš savo vietų ir visi ministrai.

Norvegija. Tarpe Švedijos ir Norvegijos santikiai pasvirė. Norvegijos didžiunai ir liaudės atstovai išrinko sau, be pritartyo švedų valdžios, tulus augštus urėdninkus; beabejonės tas duos progą iškilti dar didesniem ergeliam. Švedijos karalius, Norvegijos regentas, radosi labai kėbliam padėjime.

Anglija. Maskolijos pasiuntinys, gr. Bekendorf, apmokėjo Hull'o pakraščių zvejiam \$325,000 atlygos, kaip sušalpą likusiom zvejų moterim, kurių vyrus Roždestvenskis teip narsiai sušaudė.

Rusija. Caro nesenei išleistas reskriptas, kaip ir reikėjo

tikėtis, sulaukė visų miestų darbininkus nuo rengtų didelių politišku demonstracijų, kurios turėjo įvykti 4-tą dieną Kovo, 44-metinėse sukaktuvėse nuo išliuosavimo kaimiečių iš po baudžiamų jungo. Nors tasis reskriptas daug žadėjo nuolaidų, daug ketina įvesti pagerinimų žmonėm, bet tenjuk yra kalbama apie žinomus „žmones“ — liberalus. Tikriejie žmonės, tie kurie savo praktu ir krauju ikišiol palaikė milžiniškos Rusijos galybę, tie žmonės liko begėdiškai apvilti. Stoka mat apšvietos, stoka politiško susipratimo ir pazinimo savo luominių reikalų, dar sykį įtraukė vargdienius į guvių caro politikierių kilpas. Matyt, kad rusai socialdemokratu, kaip vienintėliai atstovai darbininkų žmonių, mažai da buvo prirengš karžygių prieš tos kovos, kuri priartintų puolimą autokratijos ir laimėjimą varguolių.

Miestiečių darbininkų judėjimas beveik aprimo. Bent jau užrubežiniai laikraščiai nieko apie tai neberašo. Dabar priešvaldinis subruzdymas persikėlė į kaimus, kur apsiereškė judėjimu agrarišku. Praneša iš gubernijų Mazarusijos (Ukrainos) ir Pabaltijos, kad daugelyje vietų ukininkai sodiečiai einą per dvarus ir grobstą dvarponių turtus bei matuoja šniurais jų žemes. Tarpe kaimiečių mat pasklido paskalas, kad miestų darbininkai streikuodami privertę valdžią prie daugelio pagerinimų jų (darbininkų) buvio. Taigi ir sodiečiai demonstruoja... Sodiečio visa svajonė yra gauti daugiau žemės. Yra minios Rusijoje žemių, kurie manytų atsidarius rojaus vartus, jegu tik gautų nors sklyputį žemės. Ir štai dabar tam pasipynė proga: caro valdžia subuoja, caras su miestų darbininkais rokuojas. Kodėlgi mum nepareikalaut pagerinimų, kad caras duotų daugiau žemės — jie manė sau.

Juk ponai turi neapmatuojamus plotus, o jie, kaimiečiai, neišsitenka nė ganėtinai pasisėti duonai javu. — Laikas parodys, ar kaimiečių tos svajonės išsipidys, ar jas išsklaidys kazokų nagaikos ir kareivių šuviai.

Jeigu pagrįžti kalboje prie straikų, tai jie dabartinėj valandoj vos dar duruoja tik kai — kuriose apygardose Lenkijos. Bet ir ten jau ne b veik neteko to savo gresmaus pobudžio, koks buvo keletą sanvaičių atgal ir kurs iš pašaknų subraškino Maskolijos despotizmo kamieną. Ten stoka agitacijos tarpe darbininkų teipgi aiškiamatoma.

Girdėtis iš užrubežinių laikraščių, kad Rusija gabenanti savo kariumenę per Taškentą į Afganistaną, kuriuom keliu turinti norą įsiskverbtį Indijos ir nupuldyti ten įtekme anglių. Ar tas yra tiesa, kad Rusija gubena savo kareivius, dar nežinia. Vienok angliški laikraščiai iš to maskolių manevro gardžiai kvatoja, atspėdami tokios strategijos tikrą prasmę. Maskoliai nori įerzinti anglus ir priversti juos patraukti Afganistanan daugiau armijos (dabar anglių ten randasi tik 5,000, kaipo gvarancija nepaleistinumio emiro valdybų). Tada tyliai sau ištyvylintų iš Mandziurijos, susitaikę su japonais, teisindamies, jog „negalima vesti karės su dviem neprieteliais“.

KARĖ

Maskolijos su Japonija.

Tas įvyko, kas buvo neišvengtinu. Japonai užėmė netiktai Mukdeną, bet tiesiog išdraskė visas maskolių spekas, kurios vargiai bebus kada surankiotos. Mukdenas tapo užimtas 12 kovo. Kova aplinkui jį virė jau dvi sanvaiti. Iš abiejų pusių, kaip karės korespondentai rašo, žuvo apie

200,000 žmonių. Bet maskolių pragaištis yra baisi, labai didelė.

Štai ką jie prazudė:

□ Užmuštų	30,000
■ Sužeistų	50,000
Pateko nelaisvėn 90,000	

Suprantama, kad tos skaitlinės yra nepilnos. Į trumpą laiką nieks negali suskaičiuoti žuvusių. Mena tik akių plotu, ir sulyg skaitliaus likusių gyvųjų, kurių dabar esą, po vada Kuropatkino, dar apie 100,000 žmonių. Japonų pragaištis daug mažesnė. Sakoma, kad jų prazuve kovoje prie Mukdeno maž-daug apie 20,000.

Apart prazuvusių ir pakliuvusių nelaisvėn kareivių, maskoliai dar turėjo paduoti japonam apie dviejų milijonų vertybės visokių kariškų įmonių. Štai ką japonai Mukdene maskelių užgriebė:

Kanuolių	60
Bombų	200,000
Šaudyklių	60,000
Patronų	25,000,000
Šruotų (raikelių)	75,000
Parako (saikelių)	275,000
Arklių	2,000
Duonos porcijų	1,000,000

Dabar liekanos Kuropatkino armijos išsispaistė po apie linkes Tie Pass, apie 20 mylių atokos nuo Mukdeno, ir yra bandomos kaip — nors vėla sutraukti į burelius. Bet nuomų japonai ir čia maskoliafm neduoda atlydos. Jau paskutinės žinios skelbia, buk sparčiai vejasi paskum bėgančius išardytus pulkus su mieriu visai juos sunaikinti. To japonai gal ir nedarys, nes užėmę dabar Mandziurijos sostapilę tampa pilnais valdonais maskoliams prigulejusių, pietinėje Mandziurijoje, turtų, užėmė jų geležinkelius sr gintuves, portus. Karė maskoliam, bent šioje valandoje, vesti jau nėra galima. Užtaigi jau iš visų pusių girdėtis kalbos apie santaikas. Visos Maskolijos gyventojai beveik apie nieką nesneka, kaip tik apie santaikas.

Laikraščiai tvirtina net, kad caras jau prašys Vokietijos kaizerį pabuti meklerium sandoravimuose Maskolijos su Japonija. Teipgi kad Kuropatkin griežtai šaukiąs, iš Mandziurijos tyrų, paliuosuoti jį nuo vadovystės armija. Beto caro liepimas grįžti atgal antrai laivynėi, duoda viltį, kad santaikos netoli.

Bet, ką maskoliai išlošė ir ką pralošė??

Isz Amerikos.

Kalorados
skandalas.

Kaip buvo jau rašyta, Kalorados valstijojei veik pusę metų ejo simtynės tarpe dviejų gubernatorių, norinčių tapti valdininkais tos valstijos—tarpe Peabody ir Adams'o. Kova jų užsibaigė pastarojo naudai. Bet dabar iškilo tas visas reikalas aiskien pavidale biauiaus skandalo. Mat radosi liudininkai, kad Adams prieš rinkimus pirkė sau balsus nuo žmonių, mokėdamas tulieim net po 500 dol., o senatoriui Morgan siūlęs, jeigu tik už jį balsuos, duoti \$1,500. — Tai teip Amerikoje esti „žmonių renkami“ valdininkai!

Piniguočiu
kerštas.

Wisconsin'o valstijos įstatymbutis (—legislatura) nusprendė padidinti geležinkelių taksas, kas iš piniguočiu kišenės ištis aukš per metus, daugiau kaip paprastai, \$2,000,000. — Ar įspėsite, ką kapitalistai papakė? Turbut manysite, kad jie žmonių valiai pasidavė? Taigi mat ir ne! Jie štai kaip įstatymbutiui (—žmonėm), atkeršino: jie apskelbė, kad Wisconsin'o valstijojei daugiau savo kelių ir nebetaisys. Žmonės gali sau vaikščioti šimtus mylių pėsti, ir valstijos industrija gali sau nupulti iki to, kad tukstančiai žmonių turės mirt iš bado, arba bėgti kitur, kur ne legislaturės val-

do piniguočius, bet eina ant raip.—Geri dalykai dedasi šioj šalyj, kur yra laisvė kalbėti, tikėt ir... mirt iš bado!

N u o d i n t o j a i
z m o n i ū .

Praėjusioj sanvaitėj New Yorko valstijinė agrikultūros komisija krėtė visas šio miesto krautaves, įieškodami užnuodintų valgių. Iš tikrųjų, beveik kiekvienas valgis, išnaizavus, tapo tasta užnuodinti visokioms priemonėm. Teip, saldumynai ir smyliniai (—konfektos) beveik 90% iš jų buvo sumaišyti su visokiomis nuodingoms dalimis iš kemiško atžvilgio. Karameliai, čokoliodos ir molėsu-saldiniai turėjo pusę nuodingo parafno. Vaisių košikės skardinėlose buvo visos iš blogiausios rūšies, — dėl dailesnės išvaizdos, nudaitytos raudona ar mėlyna vanile. Pamidorų „catsup'ai“ buvo visai ne iš pamidorų, bet iš kazi-kokio mišinio, nuparvuoto ir užgrustos benzoinė rugštimi.—Ir už tuos net nuodus dabar prekes kija ir kija augštytyn, o tikrai sveiki valgymai pūsta sklepuose. Teip, pūstas jų kapitalistai nenori žmonėm pigiai parduoti! Valgykit kalakutus per „Thanksgiving day“ ir čekavokit Dievui ir kapitlistams, tamsų žnoneles, nes jus papeni pūvėsiais ir nuodais!...

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Brooklyn, N. Y. Dieną 5 kovo buvo susuktas susirinkimas, idant sutverti čia L. S. P. A. kuopą. Musų užmanymas dailei nusisekė, nes išsyk prisirašė 19 sąnarių. Ant sekratoriaus finansų tapė išrinktas Petras Stankevyčius, o ant sekr. protokolų, žemiau pasirašęs. Nutarta laikyti pirmą susirinkimą nedėlioj 12 kovo po n. 73 Grand st. Brooklyne.

S. Gribauckas.

Passaic, N. J. Žiurinti

mus miestelio lietuvių net baimė ima. Jaunuomenė netiktai, kad nebeklauso senių, bet dar ir pajuokia juos... Štai 5 d. kovo susirinkime pašelpinės dr-stės jaunesni sąnariai užmanė paaukauti norkiek Lietuvos revoliucijos reikalą. Bet musų seniai netiktai nieko nedavė, bet dar emė sakyti pamokslus: girdi, tie pinigai pakliuse apgavikam, revoliucija esanti nereikalinga ir ji neatnešianti jokios naudos. Anot jų, geriau esą duoti „ant mišių“ arba apdovanot koki čia vaikščiojantį kunigą, kurs gana tankiai pošias apygardas lankosi verzdamas prie Dievo „anarkistus“, „šliupinius“, socialistus ir kitus „bedievius“ (pravardės to kunigo nežinau: sakosi esąs iš Baltimorės). Bet jaunieji senių pamokslų nepaklausė ir sumetė privatiškai \$3,70 reikalą revoliucijos.

Gulbinas.

St. Louis, Mo. Lietuvių čia yra neperdaug, ir tie patys išsisklaistę po visas dalis miesto. Mažai yra suprantančių tautiškus ir darbininkų reikalus. Yra daug carbernių, kurie carą išgiria ir vadina tėvu; trokšta, kad karę laimėtų maskoliai. Teko pasiulyti kairuriem „Vienybę Liet.“, tai jie sako, kad jie tokių laikraščių skaityti nenori, nes esą „believiški“.

E. St. Louis'o kunigas B. Šlamas, liepia žmonėm skaityti moksliską knygą ir laikraščius, ir netikėti, kad Dievas pastatė carą žmonių valdonu. Užtai žmonės išvadino kunigą šliuptarniu. Mat ant kiek toli žmonių apjakimas daėjo, kad net teisingesni kunigai nebegali jiems intikti. — Broliai ir sesers! Neklausykim apjakių. Skaitykime gerus raštus ir lavinkime savo protą, nepaisydami ant to, kad neišmanė liai tą vadina bedievyte. Dėlei jų sviatas neapsistos eiti

pirmyn. Moteris teipgi lavinkitės ir auklekite savo vaikelius teip, kad jie taptų šviesūs ir naudingi žmonės, kad nebūtų aklaivis vergais carų ir kapitolo nelaisvės.

Su šiuomi prisiunčiam į „V. L.“ redakciją \$1,75 aukų revoliucijos reikalą, sudėtų per keletą ypatų, ir prašome jas pagarsinti (vardai kitoj vietoj. R.). P. Milvidienė.

Nanticoke, Pa. Vietinės kuopos (44 ir 2) S. L. A. parengė 5 d. Kovo susirinkimą su prakalbom. Žmonių susirinko gana apsciai. Užkviesti buvo iš kitur kalbėtojai, deklematorkos ir dainininkai. p. P. Sarpolius (iš Wanamie's) gana gražiai pakalbėjo apie T. M. D-stę, išaiškino jos miečius ir ukvatino, kad visi mylintieji tėvynę prie jos rašytųsi. Dr. Želvienė (iš Plymouth,o) kalbėja per kelis syk. Ji aiškino apie bėdingumą karės maskolių su japonais, apie Rusijojei iškilusią revoliuciją; priminė Lattimar'ės skerdynę ir apie Amerikos su Ispanija karę. Toliau aiškino naudingumą visokių draugiškų susirinkimų, dr-sčių ir Susivienijimų. Nurodė darbininkų vargus ir turčių suktybes. Ragino moteris gražiai auklėti savo kudikius, kad ateinaučios kartos greičiau išsivystytų iš verguvs. Nupeikė niekinančius savo prigimtą kalbą ir kimbančius prie svetimų.

Kalbos susirinkusiems labai patiko.

Tarpuose kalbų buvo dainos ir deklemacijos. Deklemavojo eiles šios ypatos: 1. Katarina Brukiutė, 2. Ona Latoniutė, 3 ir 4 Petronė ir Ona Anskiuotės, 5. Katarina Valaičiutė iš Pittstono ir 6. Ona Čekaitienė. Dainavo Plymoutho Dr. V. Kudirkos Dainininkų koras.

Kaip dainos teip ir deklemacijos labai sujudino visų širdis. Ant gatvių paskui tik apie jas žmonės ir kalbėjo.

Ten Buvs.

Senecaville, Ohio. Cia susitvėrė lietuvių socialistų kuopelė iš 5 draugų, kurių surašą ir 9 dol. duoklės, pasiuntėm į Liet. Soc. Par. A. Centrališkąjį Komitetą.

Teipgi tapo sudėta \$8,00 aukų, kurinos skiriame šiaip: \$6,00 revoliucijos reikalui ir \$2,00 moksleiviam. Pasiunčiame juos į „V. L.“ redakciją. (Vardai kitoj vietoj. R.)

A. Dymas.

Edwardsville, Pa. 5 kovo atsibuvo krikštynės pas vientautį D. Cepreką jo dukters Alenos. Šiočiam besilinksmiant F. Bukantis užmanė sudėti aukų revol. reikalui ir gerods valios lietuviai sudėjo \$5.25, kuriuos pasiunčiame į „V. L.“ redakciją. (Vardai kitoj vietoj. R.)

F. L. Mazarkovčius.

Cleveland, O. 25 vasario vietinė S. L. A. kuopa atlešė teatrą perstatant komediją „Vaito pišlystė“. Perstatymas gana dailiai nusidavė. Teatran susirinko apie 150 ypatų lietuvių, nors Clevelande yra augščiau 1000, kurie jau yra šios šalies ukėsai. Buvo atėję teipgi keletas lenkų ir anglų, kurie drauge su lietuviais gėrėjosi lošimu ir apdovanojo aktorius piojimais deluų. Po teatro padainavo „Kur banguoja Nemunėlis“, o paskui buvo balius.

Nedyvai, kad vietiniai liet. nenorilankyti į savo tautiečių parengtus teatrus, nes jie beveliją tą laiką praleisti karčiamose, kurių čia tikrai „lietuviškų“ yra net 25. O kitus kokius nors prakilnesnius veikimus jie vadina šliuptarnyste.

M. Juokus.

So. Boston, Mass. 22 vas. čianyškščiai lietuviai parengė didelį susirinkimą dėlei judėjimo Rusijos darbininkų. Susirinko žmonių labai daug. Iš pradžių perskaitė kunigo Ži-

linsko laišką, prasidedantį žodžiais „prilips ožys liepto galą“; tie žodžiai buvo pritaikinti prie dabartinio padėjimo caro valdžios. Laiškas gana ilgas ir svarbus. Paskui iš eilės kalbėjo šios ypatos: A. Kahu, A. Toper, K. Liubenas, V. Kaunas, S. Gilius, J. Rimalda, ir J. Pacevyčius. Visi karštos kalbose nurodė, kad ar ankščiau ar vėliau, o revoliucija Maskolijoje turės iškilti. Nutarta atsišaukti į visus Amerikos lietuvius, kad žėdname mieste tvirti revoliucijinius komitetus ir agitavoti už revoliuciją renkant jos šelpimui aukas. Vietiniai komitetai paskui išrinko sau centr. komitetą, o tas susineš su Rusijos rev. komitetu ir duos kur reikiant iš aukų pašalpą. Pinigų surinkom \$15.70. Susinešimų adresas: K. M. Lubenas, 183 3-rd st. S. Boston, Mass. — Bostono revol. komitetas atspaudino 25 tukst. lapelių, kuriuos pasiųs Lietuvon į valsčius. Lapelių gali gauti ir kiti miestai. Berods męs jų pasiųsim į T. M. D. kuopas. Todėl pasidarbuokit visi juos paplatinti, nes tai einasi apie šventą darbą, apie laimę mūsų tautos.

K. M. L.

Baltimore, Md. Vietinė lietuvių socialistų kuopa laikė 3 čią kovo susirinkimą, kur rintai apsvartė mūsų padėjimą linkui kylančios Rusijoje revoliucijos. Širdingai simpatizuodama kovotojam už laisvę mūsų soc. kuopa nutarė, kiek galint, tą judėjimą paremti. Tapo išrinkta 3 ištikimi vyrai: — A. Trumpitska, F. Bakutis ir V. Želvys, parinkti tarp mūsų sątautiečių aukų. Jos bus siunčiamos į Kankintinių Komitetą arba į „Darb. Balso“ redakciją dėl perdavimo revoliucijiniam komitetui. Taigi, kur minėti vyrai apsilankys, teneatsisako mūsų tautiečiai su aukomis. Juk čia einasi lygiai apie visų mūsų gerovę, apie likimą mu-

sų tautos. Aukos bus pagarsintos laikraščiuose.

V. Česna.

Mt. Carmel, Pa. 4 kovo vietinė lietuvių socialistų kuopa laikė susirinkimą, kur prisirašė 8 nauji sąnariai užsimokant 15c. įstoјimo. Pinigai tebestovi kuopos izde, pasiųsime tada, kada susitvers tvirtas centr. komitetas. Dabar mus kuopa susideda iš 18 sąnarių. — Reikia pripažinti mtkarmeliečiam garbę už jų neapsileidimą, geruose pradėjimuose, kitais miestais! — Toliau buvo užmanyta sudėti revoliucijos reikalui aukų, bet tas tapo atidėta dar ant tolesniol — Toliau perskaitėm Artojaus atsišaukimą, kad pareikalauti nuo valdžios, surašant gyventojus, tam tikros lietuviam rubrikos. Vienbalsiai tam pritarėm ir išrinkom nuo savęs atstovu Joną Banį (P. O. Box 541).

Socijalistas.

Shelton, Conn. 19 vasario susirinko jaunimas pas M. Vokietaitį ant jo gimimo dienos ir besilinksmindami užmanė paaukauti po kelis centus tautiškiems reikalams. Sumesta \$2,35. Atėmus 5c. pačtos kaštų, pinigų skirstom teip: \$1,00 moksleiviams, \$1,00 kankiniams, 30c. Vištaliui. Siunčiam į „V. L.“ redakciją. (Vardai kitoj vietoj. R.) Nors maža auka, bet visgi geriausia kaip nieko. Tegul tik visi prie visokios progos aukauja.

M. Pavėsiukės vaikas.

Waterbury, Conn. 12 vas. susirinkę ant varduvių A. Kulbokiutės svečiai besilinksmindami ir besišnokučiuodami, atsiminė ir mūsų tautos reikalus, ir sumetė \$2,13 moksleiviams. Siunčiam į „V. L.“

Jonas Pricevyčia.

Collinsville, Ill. Vietinėj švino dirbtuvėj iškilo straikai, nes darbdaviai numazino mo-

kestį ir pailgino darbą. Darbininkai išpradzių prašė superintendento atiduoti tą patį užmokestį ir laiką kaip pirmiau buvo, bet tas jų suvisu nenorėjo klausyti. Todėl šie suorganizavo unijos kuopą ir 20 vasario sustraikavo; prisirašė į uniją ir iki šiol neprigulėjusieji, ir nutarė kiek išgalint kovoti už savo tiesas. Kompanija iki šiol ant straiko nepaisė, turbut tikisi darbininkus, kaip paprastai daro, prialsinti, o paskui pradėti darbą su skebais. Lietuviai jieškanti darbo per agentus lai apsidaboja, kad nebūtų atvežti į Collinsvilles „Lead Work's“, nes darbdaviam norint darbą pradėti, reikės apie 800 skebų, kurių jie sau ir medžiosis. Minėta dirbtuvė yra visai už miesto, todėl nesunku bus skraikieriam skebus pagauti, ypač, kad čia daug yra straikui simpatizujančių.

Nepersenei sudegė namai F. Frišmonto, kur sudegė netik jo paties drapanos, pinigai, bet ir pas jį buvusio Jono Tumosos daugelis visokių knygų. To Tumosos brolių, Vincą, nesenei sunkiai sužeidė anglių kastynėse. pp. Tumosai yra pusėtinai apsišvietę vyrai, ir gerai supranta dabartinės draugijos surėdymą ir tautos reikalus; žodžiu sakant tikrai geri lietuviai. Gaila kad geresniem tautiečiam vis ir nelaimės tankiausiai užpuola.

J. Pašalinis.

Baltimore, Md. Kaip kitais metais teip ir šįmet 4-riose vietinės drėš: D. L. K. Keistučio, šv. Jono, Dr. V. Kudirkos ir Koperniko 4 d. kovo, lietuviškoj salėje ant Barre str., parengė prakalbas, kaipo apvaikščiojimą numetimo baudžios mus tėvynėj-Lietuvoj. Susirinkimą atidengė M. Radavyčius.

Pirmas kalbėtojas, K. Kvedera, trumpai, bet dailei perstatė Lietuvos grožybes ir lais-

vumą 500 metų atgal, kada ji svetimo jungo nepažino, ir ją pavirto jos grožybė ir augis po letena ruso ir įtekme lenko. Toliau aiškino mierius ir naudingumą T. M. D. ir ragino, kad kiekvienas lietuvis, kuriam tik yra miela lietuviška kalba, prigulėtų prie jos. Ant galą dar, privedė gražų paveikslą iš tautos gyvenimo, kuri buvo aiškiau lietuvių nuvarginta ir rodėsi stovėjo ant paskutinio žingsnio prazuvimo. Bet kaip tik pradėjo bust iš miego ir jieškot savo tiesų, greit ją atgavo.

Antras kalbėjo Pr. Matulaitis, kuris aiškiai nurodė, kad baudžiava ir po šiai dienai gyvuoja, nenumetė ją, bet tik permaitė jos formą: vietoj retezinių ir bizunų, į badą. Ji gyvuoja ir čionais Amerikoje, neblogiau, kaip kitur, nes visi šalies turtai yra rankose kelių kapitalistų; jie panorės, duos tau ant pragyvenimo, kad badu nepustiptum, nenorės — neduos. Toliau kalbėjo apie užgimusią dabartinę Rusiją ir Lietuvos revoliuciją; bet tai nėra dar tikra revoliucija, — tik straikiai; vienok nėra abejonės kad artį yra ir pati revoliucija. Todėl ragino, kad ir mes, lietuviai amerikiečiai neušiliktume užpakaly kitų, kaip dabar esam, bet rengtumės į usimą kovą kuom galėdami; žinoma, patį su ginklais rankoj jau negalėsime dalyvautoj kovoj, bet pinigiskai susilpti kovojančius už tautos tiesas yra mūsų didžiausia priderystė. Artinasi svarbi valanda, nuo kurios prigulės visis mūsų laimėjimas. Kas kiek užsidirbs, tiek gaus laisvės. Ant galo aiškino, koks geriausias butų Lietuvai valdymo budas. Bet velino visai neatsiskirti nuo Rusijos, pasilikti ant toliau po jos globa; nes lietuviai per tiek metų budami po sunkum jungu, yra nuvarginti; persilpni atsakomai savin valdytis, ir greit val galė-

tų patekti po valdžia naujų skriaudikų. Ant paveikslą: velino priimt surėdymą Amerikos Suvienytų Valstijų, su lygybe luomų, tiesų ir laisvėtikėjimo, literatūros ir kalbos.

Trečias kalbėjo V. Nagurnaukas. Trumpai persakė, kaip Lietuva pateko po įtekme lenkų ir kunigijos, kaip atsirado ponai ir per juos tapo įvykdyta baudžiava, kuri iš pradžių, rodėsi, nebuvo teip karti, bet dykduonių skaitliui augant, išbujojo aiškiausios formos baudžiava; pavertė žmogų tiesiog gyvulį, kuris dirbo 5 dienas ponui, 6 — tų sau, o 7 — atiduodavo bažnyčiai. Tokiu budu per baudžiavą Lietuva likosi galutinai nusilpninta ir pateko po svėtimųjų gaivalų globa. Toliau kalbėjo, kaip baudžiava tapo numesta ir kodėl šiandien mes nevisi ją matom, norint yra ta pati baudžiava, kaip ir pirmiau, tik kitokiam pavidale. O idant išvysti tą baudžiavą kuri teip baisiai mus vargina, net badu grasindama, reikia kiekvienam gerai apsišviesti ir susiprasti: kad greičiau ją atsiekti, tvirti kooperatyvišką draugystes, kurios bus vietintė ginklas prieš mūsų skriaudikus. Baigdamas savo aiškia prakalbą trumpai paaiškino naudingumą S.L.A. ir Lietuviško Socialistų Kliubo, kurs užsiims rinkimu aukų ir šelpimu nukentėjusių mūsų brolių kovoj už laisvę.

Žodžiu sakant, gana puikiai kalbėtojai nukalbėjo, daug puikiau negu pernai, ir publika tuom buvo užganėdyta. Tik vienas dalykas man pūolė į akis: pernai buvo žmonių beveik pilna šalė, šimet tik kur nekur koks. Misliau sau, kas čia pasidarė? kas tai per priežastis? Rodosi subatos vakare kiekvienas yra liuosas ir galėtų ateiti. Bet ant rytojaus datyriau priežastį: mat pas daugelį saliuoninkų buvo keliamos varduvės. — kazimie-

rinės, kur davė traukti alaus ir degtinės uždyką; o dar kitur buvo naujų atidarymas, tai tenai lietuvių buvo pilna, kad net sienos braškėjo, o prašviant vos į kelis vežimus mėlinsermėgiai sutalpino. Gaila ir liudna, kad mus broliai visur reikia viliot su alaus asočium.

P. Grinius.

Brooklyn, N.Y. Dieną 9 kovo, kaip buvo pagarsinta „Vienybė Liet“ atsibuvo čia susirinkimas, išrinkimui vietinio komiteto rinkimui aukų ant revoliucionierių sušauktas per liglaikinį komiteta.

Per pribuvusius delegatus nuo draugysčių likos vienbalsiai išrinkti į vietinį komitetą: Juozas Sikis — prez., Stanislovas Grybauckas — sekr., Jonas Naujokas — kasierium, Jonas Zacharauckas, Franas Rmanauckas ir Kazimieras Kurzentaitis. Antrašas sekret. 237 Broadway New York, N.Y.

Koleik neturim centralinio komiteto tai butų labai gerai, kad visuose miestuose, kur gyvena lietuviai, teipgi butų išrinkti toki komitetai ir rinktų kuodaugiausia aukų, o pinigus laikyt, koleik bus išrinktas centr. kom. arba prisiųsti į „Vienybės“ redakciją ir apie tą pagarsit. Žinomas dalykas, jog mums reikia Centr. Revol. Kom. kuris galėtų susinešti su Revoliucijos Partija Gudijoje, ale kaip matom, tai tas darbas labai pavalnei eina, delto mes čia nuo savęs statom kandidatus į Centrališką Komitetą: J. O. Širvydą iš Plymouth — prez., Dr. J. Šliupą iš Philadelphia — kas., Ant. Lalį iš Chicago — sekr.; Baltrušaitį busentį redaktorių „Vienybės Lietuvninkų“, ir Joną Naujoką iš New Yorko — rodinkais.

Šiandien galim skaityt atsišaukimus iš daugelio vietų, jog žmonės supranta tą ir stato kandidatus. Bet jeigu mes tik statysim kandidatus, o nie-

kad ne rinksim, tai mes ir komiteto neturėsime. Idant tas darbas butų atliktas, mes paduodam uvmanymą, kad visi miestai prisiųstų iki 1 gegužio vardus kandidatų į „V. L.“ rėdystę, o tada kurie kandidatai turės daugiau balsų, bus pagarsinti laikraščiuos; tikim, jog tokiu budu mes greičiausia ką nuveiksime. Deltogi, broliai, prisidėkit prie mūsų užmanymo, dirbkim visur kiek tik galim suvienytais spėkėmis, o vaisius mūsų darbo pamatysim trumpam laike.

Komitetas.

Nuo Red. Mes jau keletą sykių pabrėžem savo mislę, kad aukas parėmimui Lietuvoje busimos revoliucijos galima sudėti ant rankų „Kankintinių Komiteto Amerikoje“, su pažymėjimu: „Revoliucijos reikalams“ ar kaip ten kiteip. Ir tas aukas Kankintinių Komitetas, pareikalavus „Revoliucijos Komitetui“, susitvėrusiam užsieny Maskolijos, galėtų nusiųsti. Dabar gi vėl skaitome atsišaukime lietuvių socialdemokratų („V. Liet.“ 9 n.), kad aukas reikia siųsti tiesiai jiems, į „D. B.“ redakciją, per jos atstovus ir per laikraščius, kurie priima tas aukas. Taigi, matyt, jie to reikalo nenori surišti, kaip mes tarėme pirmiau, su kankintinių komitetų. Ir revoliucijos rėmimui aukos butų persiunčiamos per laikraščius, arba lietuvių socialdemokratų atstovus, į „D. B.“ redakciją. Tie laikraščiai (Amerikos), kurie suima aukas, tą galės atlikti. Bet tų atstovų tai „D. Balso“ atsišaukime nepaduota. Amerikos lietuviai jų nežino. (Gal rasi ir tie, ką „Darb. Balso“ čia Amerikoje platina?)

Pasilieka Amerikos lietuviu du keliu: siųsti aukas į „Darb. Balso“ redakciją arba redakcijas tų laikraščių, kurie apsiima jas suimti.

Bet matosi vėl, kad daug-

mas lietuvių amerikiečių nori butinai išrinkti tam tikrą Centralinį Komitetą. Waterburio vietinis revoliucijinis komitetas net perstatė tam tikrą, nuo Amerikos lietuvių atstovą, o Brooklyno komitetas paduoda užmanymą galutinai suformuoti centr. kom. iki 1-mos gegužės. Gerai bus ir taip. Bet čia yra vienas kėblumas. Mat Lietuvoje revoliucijos nors dar nėra, bet ji gali greitai užgimt. Ir iki bus sudarytas tas komitetas, būtų negalima siųsti kur reikiant aukų, o su tuom mes praleistume progą prisidėti savo trupučiais taip svarbioje valandoje. Taigi, mūsų nuomone, reikėtų taip padaryti. Tegul lietuviai-amerikiečiai ir renka sau Centr. Komitetą. Bet aukų siuntimas, iki jo išrinkimui, tebuni paliktas ant liuosos valios tų laikraščių, kurie aukas suima. O vietiniai komitetai tegul deda visas savo pastangas, kad kuodaugiau pajudinti lietuviškų širdžių prie troškimu laisvės, ir kuopasčiau surinkti jos iškoyojimui spēkų. Taip tai viskas eis gražia tvarka ir visi darbai eis viena vaga.

Nuo Centrališkojo L. S. P. A. Komiteto.

Perskaitykite 10-tame num. „V. L.“ Liglaikinio Komiteto pranešimą, kad nuo 1-mos Kovo, š. m., tapo suorganizuota Lievių Socialistų Partija Amerikoje, ir kad prisivieniję prie tos partijos darbininkai lietuvių kuopos ir pavieniai aprinko mus, žemiaus pasirašiusius, pildyti pareigas Centrališkojo Komiteto, — mes šiuomi apreiškiamo, jog noriai apsiimame patarnauti mus brolių darbininkų partijai, ant kiek mus pajiegos daleis ir kol aulinkui nesiras tamtikslui tinkamesnių ir sumanesnių ypatų.

Taigi pradėdami vesti naujai suorganizuotos partijos reikalus turime už pareigą, nors trumpai, paaikinti mus brolius

darbininkus — kuopas ir pavienius, su šiais nurodymais:

1. Meldziamė kuopų įsitaisyti savo vietinių reikalų vedimui knygas ir, išrinkus atsakomus kuopų vadovus, tas knygas teisingai ir prigulinčiai vesti.

2. Mėnesines (po 15c. tuomtarpu) prisiuntinėti į Centrališką Izdą kas mėnuo (adresas: Dr. J. Šliupas, 328 Federal st., Philadelphia, Pa.).

3. Visoki susinešimai partijos reikaluose turi but adresavojami šiaip: J. O. Širvydas, 401 E. Main st., Plymouth, Pa.

4. Pradžia visuomet sunki. Be pradžios nėra nieko. Bet mūsų pradžia ytin sunki, nes mes dar neturime savo spaudos įnagių, nėra kelio susinešti su visais mūsų partijos sąnariais, nėra tų gislių, per kurias pertekėdama gaivalinė mūsų partijos spēka, vienytų visus savo sąnarius į vieną kuną. Bet tą mes norime kuogreičiausiai įgyti. Nutarėm paimti nuo Chicagos liet. soc. kuopos spaustuve. Bet už ją dar reikia greit išmokėti \$72,50. O mūsų izde vos keletas dolerių. Tulių kuopų sąnariai ketina sudėti po \$1,00 ir mums užmanė atsiliepti į mūsų kuopas ir pavienius, kad, kas galėdami, tam reikalui — nupirkti mui spaustuvės — po šiek-tiek paaukautų. Įrengę spaustuve ir aprupinę ją su spaudos medega, greičiau pajusime esą laisvais kareiviais, pasirengusiais kovoti su socializmo priešais spaudintu žodžiu. Meldziamė mus brolių darbininkų tą dalyką širdingai paremti. Tai dalykas (įrengti savo spaustuve) yra ankščiau jungiantis su mūsų kliasos reikalais.

Yra dar daugiau visokeriopų rimtų įnešimų partijon, bet tą pasistengsime padaryti laipsniškai, laiks nuo laiko.

Ant užbaigos sveikiname visus L.S.P.A. sąnarius ir meldziamė visame partyviškuose

reikaluose paduoti mum savo ranką, priminti mums ką mes per neapsižvelgimą praleisime, įnešti ką kas matys mus partijai reikalingu; žodžiu — dirb kime visi dėl visų.

Tegyvuoją L. S. P. A.!

(K. Rutkus,
Centr. Komitetas - J. O. Širvydas,
J. Šliupas.)

Musu reikalai.

„Vienybės Lietuvninkų“ 7 num. p. V. Ambrozevyčius pranešė apie Vištaliaus išėmimo reikalų stovį. Kad iš niekur ant peticijų nė atsakymo negavo, ir nesitiki gauti, tai jau Vištaliaus išėmimas negalimas. Bet p. V. A. užmano siųsti žmogų į Argentiną, asabiškai tą reikalą atlikti. Rods tas užmanymas būtų gana geras, jeigu žinotume, kad tas S. L. A. pasiūstasis žmogus galės ką gero nuveikti. Jeigu ir pasiuntiniui taip seksis, kaip komitetui su peticijoms, tai būtų daug bergždžių išleidimų. Siunčiamam žmogui reikėtų apmokėti ne vien kelionės ir išleidimų kaštai, bet ir atlyginti pelną, kurį jis per tą laiką sugaišinęs bus, o čia pasekmės gal stovi ant abejo. Nežinome kaip tą Argentinėje su tokiais ligoniais apsieina; gal nė delegato neklausys. Prie to dar reikia jieskoti, kas bus pilnai atsakantis, važiuoti ir tą reikalą atlikti. Vertėtų S.L.A. sąnariams arč au tą reikalą apsvarstyti.

Kylant Rusijoje straikams ir priešingoms valdziai demonstracijoms, nėra dyvo; kad ne užilgo gali pakilti ir tikra revoliucija, su mieriu nuversti pagriuvusi caro sostą, kuri pasieks žinoma ir mūsų tėvynę Lietuvą, tokiam atsitikime, patektų ir mūsų tautiečių gana į caro budelių rankas, pirmo kol proletarijatas įstengs patremti despotizmo galybę. Kad tas ar ankščiau ar vėliau nusiudos, jau neprivalu abejoti.

Todėl mes, lietuviai, ką trokštame liuosybės savo Tėvynėje, turime ir mes nors mažumą apie pašelpą revoliucijos pasirupinti. Reikia aukų išleidimui kuodaugiausiai socialistiško ir revoliucijinio turinio knygelių, ypač atsisaukimų, dėl sukurstymo mūsų brolių tėvynėje gyvenančių, fondas šelpimui polytiškų kankinių ir neperdidelį tur išteklių, ar tada bus laikas kaip caro budelių paklos kraujuose tukstančius mūsų brolių, rinkti aukas jų pašelpai? Ne! mes turime prisirengti tam iš laiko. Nė jeigu norime nusikratyt carp jungą, turime buti prisirengę ant kovos, be kovos ne bus pergalės. Visose Rusijos šalyse girdėtis šauksmai: šalyn tyronai! šalyn caro valdzia! Ar tai mums lietuviams nuo dabartinės caro valdzios tiek nukentėjusiems prider snausti?

Rods, ir liet. laikraščiuos užtinkame atbalsius kad dabartinis Rusijos surėdymas yra netikęs, ir kad jį reikia prašalinti. Bet tuščios šnekos ir rašinėjimai nieko gero neatneš, iki nestosime su kitoms po ta pačia valdzia prislėgtomis tautomis, apginti savo tiesas. Jau girdisi atbalsiai tos kovos, todėl dabokime kad ir mes butume prisirengę, suteikti nors menkutę pašelpą, tiems karžiams aukaujantiems gyvastį už žmonijos tiesas. Senelį Vištalių iš beprotnamio išgelbėti yra reikalingas darbas, bet šelpiti kovojančius prieš žmonijos ypatingai prieš mūsų tautos priešus tai yra reikalingesnė priderystė, bet apie tai permažai rupinamės.

Mūsų pajiegos Lietuvoje ne tyirtos; „Liet. Soc. Dem. Part.“ dar nesenā — neįsigalėjusi kaip reikiant. „Liet. Dem. Partija“ kaip iš 12 num. „Varpo“ ir „Ukininko“ matome ir silpnai laikosi, o pastarame laike daug bendradarbių prasišalinę, nubėgo carui už atidavimą spaudos dėkavoti. Reiktų todėl

mums amerikiečiams, teip organizacijoms, kaip ir pavieniems kiek galima tą reikalą šelpti. Ir S. L. A., nors yra tik tautiškai pašalpinė organizacija, galėtų kiek revoliucijos reikalams praukauti. Nuo klerikalų mažai ko galima tikėtis nes jiems gerai ir po caro valdžia. (Tik atskirioms ypatoms, ne partijai. Red.)

Reikalas būtų kuoveikiau siai apdirbt reikalus, Lietuvių Socialistų Partijos Amerikoje, kurios pareiga būtų perimti visos revoliucijai surinktos aukos ir priduoti kur reikia. S. ip neesant tam tikros organizacijos kokią pseudo-socialistai, gali pareikalauti, kad tos aukos būtų ant ko kito sunaudotos, arba pragertos, kaip tai Brorklyno kriaučiai padarė (Argi pragerė? R.) su aukomis siuntimui delegato į socialistų kongresą, ir ant „Vienybės L.“ už perspėjimą da ir dabar per savo „Saules—Spindulį“ be drabsto puvais.

Laumės Vaikas.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Kasos stovis.

Į p l a u k i m a i :

Pagal „V. L.“ 7 n. buvo	\$523,94
Elizabeth, N. J. Liet. Pol. Klub.	5,00
„ „ „ S. Mack sąj.	60
Day, M. H. kuopa	4,20
Philadelphia, Pa. kuopa	5,10
„ „ „ par l. knygelis	45
„ „ „ K. Jonaitis už tiketus	1,25
Newark, N. J. kuopa	2,40
„ „ „ M. Ambrozavicius už tik.	25
New York, L. Ereminas	60
„ „ „ J. Merkavicius už 2 metus	1,20
Baltimore, Md. kuopa	10,20
Cinton, Ind. nauja kuopa	1,80
K. Czolkis už knygeles	28
J. Sliński, Baltimore, Md.	60
Shenandoah, Pa. kuopa	15,00
Akavyčia, New Haven, Ct.	
per Washingtoną	1,00
Draugystė Apviet. Brolių	
Chicago, Ill.	5,00
Chicago, Ill. kuopa	11,40
Springfield, Ill. kuopa	4,80
Plymouth, Pa. K. Brazys už tik.	1,25

Viso \$596,32

Į s m o k ė j i m a i :

Markės ir pašto kortukės	55
Sukolek. Elizabeth, Newark, N. J.	
ir Plymouth, Pa. čekių	30
Viso	85
Lieka izle	\$595,47

Visiems ant kart.

Vietoje klausit sekretorians ar patys savę, kodėl negarsinama organe vardai senų sanarių užsimokėjusių duokę, meldžiu įsitęmt, kad laikė rinkimų „Vienybė Liet.“ neapsiėmė talpint litanijas vardų laikraštyje; talpis tik naujai įsirašančius į T. M. Dr-stę.

Izlin. T. M. D. J. Naujokas.

Kritika rasztu.

Viktutė. Novelė. Satrijos Raganos*)

Pabaigusi mokyt Viktutė sugrįžo pas tėvus į dvarą netoli miestelio, į kurį atvažiuo jaunas daktaras. Daktaras tankiai lankėsi Viktutės tėvų namuose, dainavo su Viktute, arba Viktutė gražino, ant fortepijano o daktaras ant smuikų. Ventai užsalus čiuzinėjo drauge ant ledo su šenelėmis, važinėjo pas pažįstamus į svečius. Geriau susipažinęs, daktaras mokino Viktutę lietuviškai kalbėti, kalbėjo jai apie darbą dėl lietuvių, o meilė palengva išaugo jų širdyse.

Tokis trumpai išreikštas novelės turinys. Veikimas toje novelėje labai nepainus, nėra joje dramatiškų paūraukiančių vietų; palengva Viktutei nejučiant pakilo meilė josios širdyje. Nors apie meilę jau teip daug buvo parašyta; nors jau dangybė įvairaus talento rašėjų vartojo ją kaipo temą savo raštams, tačiau ji yra ir bus vartojama raštams, nes mažai yra žmonių ant svieto, kurie šiokiū ar tokiū būdu nebutų aną jautę.

*) Šis rašinėlis buvo parašytas tuojau pasirodžius minėtai noveliai ir prisiųstas Amerikon ant rankų vienos ypatos, bet jo atspaudinimas dėl tų priežasčių užsivilkė iki šiam laikui. Red.

Mūsų novelėje meilė surišta su patrijotizmu, jausmu, kurį mūsų laikuose žmonės labai brangina; kuris daugelį žmonių paragina prie augstų, prakilnių darbų. Dėlei šitokio surišimo meilės su patrijotizmu, novelė skaitytūsi smagiai, kad nebutų joje aitrų klerikaliskų vietų, apie kuriais vėliaus kalbėsime; dabar pasakysime kelis žodžius apie atskiras novelėje perstatytas ypatas. Geriausiai ir pilniausiai perstatyta Viktutė, matomai artyma autorei. Išauginta lenkiškoje dvasioje kaip visos mūsų bajoraitės, Viktutė dar pirm daktaro buvo susipažinusi su studentu Jonu, kuris pasakojo jai apie naują lietuvišką idėją, davė jai paskaityti „Aušrą“ ir tokiu būdu atkreipė Viktutės mįslis į lietuvišką pusę. Toliaus ji pati šiteip sanprotauja „duoti apšvietimą liaudžiai — pridermė kiekvieno inteligentiško žmogaus“ o „apšvietimas galimas tiktai prigimtoje kalboje“. Tai viena priežastis Viktutės „sugrįžimo prie lietuvių“. Kita, anot autorės, da svarbesnė. „Pridermė žmogaus mylėti savo tėvyną. Lietuviška kalba užmiršta, neišlavinta, nėra jokios literatūros“, bet dėl to negalima lietuvių išsivadėti, nes „sunus apleidžiantis sergančią ir nuvargintą motiną daro didesnę nekšystę, ne kaip apleisdamas ją laimėje. Mūsų tėvai paklydo, pametė savo kalbą, mūsų pridermė atitaisyti jų kaltes“.

Teip persitikrinusi Viktutė pati mokinosi lietuviškai ir stengėsi pamokinti kitus. Tam tikslui ji mokino rašyti savo tėvo vežėją, skaitė susirinkusioms dvaro merginoms, iš ko turėjo didelį smagumą. Pažintis su daktaru prapėjo nuo muzikos, kurią Viktutė labai mėgo. Toliaus daktaras pradėjo mokinti Viktutę lietuviškai. Tuomet Viktutė jau teip tvirta buvo naujoje idėjoje, jog nesibijojo tarpų pažįstamų dvar-

ponių atvirai lietuve pasirodyti, už ką jai teko daug nepagiriamų nuomonių išgirsti: vieni sakė „kad tai kvailystė lietuviškai kalbėti“, kiti kad prieš vėją nepapusi; tretie—kad lietuvių karaliaus nebeturime, arba kad lietuvių kalba niekam netikusi, arba kad nereikia nuo lenkų skirtis ir tt. kaip tai šiandien paprastai kalba didžiama mūsų bajorijos ir dvarponių. Viktutė ant tų užmetimų duodavo tinkamą atsakymą, o kartais ir daktaras jai padėdavo.

Juo toliaus juo daktaras labiau jai patiko: „išlavintas, protingas, linksmas“ Viktutei patiko ir jo: „delikatiški jausmai, gražūs judėjimai“. Patiko ir tai, kad jisai kas nedėdienį nueidavo melstis į bažnyčią ir kalbose su Viktute savo dievotumą parodydavo, o Viktutė pati dievuota ir net, kaip toliaus pamatysime, klaidingai dievuota, laikėsi tos nuomonės kad jina „kaip budama pati lietuve niekad nepamyletų jokio lenkomano“ teip negali perstatyti sau tokio vyro, kuris „kartu su ja nesimelstų“.

Beto, daktaras rašinėjo eilutes ir vienas Viktutei pašvęstas davė jai pasiskaityti. Jose autorius sako, kad vertčiausiai norėtų būti žvaigždele, gal Viktutė dirstelėjusi į dangų pamatytų žvaigždele, tuomet.

Nors akies mirksnyj spindė-
[čiau gilybėj

Tavo akelių.....

Viskas tas negalėjo nepakelti meilę Viktuteje. Po susiziedavimui Viktutė džiaugiasi, kad dabar ji daug galės veikti dėl lietuvių dirbdama drauge su vyru; galės mokinti nemokančius, o teipgi kad jų „namai bus grynai lietuviški“.

Tokia yra jauna da tik pradanti gyventi Viktutė. Turi ji gerus norus, tokius, kokius gali turėti teip jauna mergelė. Neturi ji plačių, rimtų pažiūrų, tačiau mums ji simpatiška

dėl to, kad savo idėjas, savo norus stengiasi gyvenime įvykdyti, pati mokinasi ir kitus išmokinti stengiasi. Jos teorija visiškai su praktika susieina. Apie daktarą tas negalima pasakyti. Kalbėti jisai kalba labai augštai, o darbų jo beveik nematyti. Jis kalba Viktorutei, kad, kovoje už lietuvių laisvę toki kaip jis ir Viktorutė esą „pionieriais, o pionieriai neprivalo pailsti nė ant valandėlės. Augšta stora siena prieš mūsų, turime naudotis iš kiekvienos skylės, įleidami pro ją nors po mažutį spindulėlį. Kas kiek gali, kas kaip išmano — teidžia... kad tik greičiau sugriauti tą amžiną sieną, kad tik greičiau atsidusti liuosai, plačiai“. Taip kalba daktaras, o jo darbai, kiek matyti iš novelės, toli neatsako jo augštiesiems žodžiams. Tiesa jisai rašo mediciniškus straipsnius ir korespondencijas į liet. laikraščius, rašo ir eilutes, bet tai niekis, sulyginant su augšta jo kalba. Šituom nesugriusi tą amžiną sieną. Dėl šito reikalingas didesnis ir sunkesnis darbas, reikalingi rimtesni raštai, reikalingas platinimas raštų, reikalinga agitacija žodžių, ko daktaras nedaro, net ir Viktorutės sugrįžimas prie lietuvių tės ne jo, bet studento Jono darbas. Už tai iš novelės matyt, kad daktaras daug laiko pašvenčia muzikai ir dainavimams su panele, kad mėgsta čiužinėti ant ledo, mėgsta medžioti, mėgsta važinėti į svečius ir da yra „elegantas“. Aišku, kak žmogus, užsiimantis taip įvairiomis sporto šakomis, negali būti rimtas, negali atrasti laiko dėl rimto, sunkaus kasdieninio darbo. Toki negali būti pionieriais, už tai prastai daro didelį įspudį ant jaunų panelių, kaip tai ir atsitiko su Viktorute.

Novelėje yra perstatytos da kelios kitos ypatos, bet jos užima nesvarbią vietą, apie jas nėra ką kalbėti. Reikia pami-

nėti tik tai stud. Joną, kurį autorė įvedė į novelę, idant, suliginus jį su daktaru, išrodyti savo tikėjimiškas pažiūras. Nuo bedievio stud. Jono Viktorutė dažinojo, kad yra „partija lietuvių norinčių platinti ašvietimą be Dievo“ ir liudina jai pasidarė ir nutarė ji tam „kaip galint priešveikti“. Vardan to priešveikimo Viktorutė „pagrobus įmetė į pečių“ bedievišką knygutę, kurią stud. Jonas davė jai paskaityti. Kas believiško buvo toje knygutėje aiškiai nepasakyta, žinia tik tai, kad tę neteisingai (teip mislino Viktorutė) buvo aprašytas Motinos Dievo gyvenimas. Apskritai imant autorę, labai neaiški savo tikėjimiškoje pažiūrose. Kovodama su bedievyte ji privalė aiškiai parodyti vardan ko, vardan kokio, teip sakant, Dievo ji kovoja. Ak žinoma yra, kad nevisi dievuotieji vienaip perstato sau Dievą. Vieni tiki į Dievą kaip į šaltinį meilės ir teisybės, kiti tiki į tokį, kokiu perstato mūsų kunigai, pagal kurios Dievas — tai esybė pikta, kuri už viena, dešimtį baudžia, kuri leidžia ant žmonių ligas badą ir kitokias nelaimes nuo kurios rustybės galima tik tai pinigais ir kitokiomis duoklėmis atsipirkti; kuri nekenčia apšvietimo, kuriai patinka tik tai akli, tamsūs žmonės, kuri stengiasi žmones vergystėje laikyti, nes jos globoje yra karaliai ir kiti žmonių kankintojai, kuri apskritai mėgsta matyti žmonių kentėjimus, myli vienus tik tai kunigus, kuriems pveda pardavinėti savo mylistas, pardavinėti ir naudą sau pasiimti. Numylėjęs kunigus tas Dievas aštriai bausiąs tuos, kurie padrišta kunigams priešintis.

Jeigu šiteip Dievą suprasti, tad tie, kurie griauja tokius niektikėjimus apie Dievą, kurie aiškina nesuprantantiems darbus tų, kurie Dievo vardu prisidengdami daro biauriau-

sias nelabystes, toki vyrai nebedieviai, bet atlieka pagirtiną, naudingą darbą. Jeigu Dievas yra teisybė, tai prastai pasitairauja teisybei tas, kuris meta į pečių knygutę tik tai dėl to, kad tę parašyta ne teip kaip jam būtų geistina. Kas geidžia teisybės, tas guodoja visokias nuomones, nes nuomonių įvairumas geriausiai teisybę išaiškina.

Novelės autorė matomai pasikakina aklo tikėjimu tam, ką skelbia kunigija, ir nesirūpina pati įsigilinti nė į tikėjimo, nė net į nekuriuos (kaip jai klaidingai rodo su tikėjimu surištus) klausimus, nes kiteip ji nešakty, kad Lietuvoje nereikalingos partijos, kurios „pila į žmonių širdis nuodus bedievytės ir socializmo, ardančio visas krikščioniškas tiesas“. Apie bedievytę jau kalbėjome, o kaslink socializmo, tai autorė matomai ano visiškai nepažįsta, nes tik tai nepažįstas gali pavadinti nuodais socializmo mokslą, kurio užduočia yra įvykdyti lygybę, laisvę ir brolystę ant žemės, kuris ragina nuskriaustus ir nuvergtuosius darbininkus jieškoti sau šviesos, laisvės, tiesų, geresnio ir teisingesnio gyvenimo. Autorė, nesuprasdama socializmo, tiki buk ansai ardo krikščioniškas tiesas, bet kas tai yra tos krikščioniškos tiesos, iš novelės aiškiai nematyti. Tiesa, vienoje novelės vietoje daktaras kalba, kad „teisybė ir šviesa — krikščionystėje“. Bet tai klaida. Ant svieto tik viena teisybė gali būti, o tuom tarpu tikėjimiškų teisybių ant svieto yra tiek kiek tikėjimų. Kas nežino kad dėl tikinčio magometano teisybe vien megometizme, dėl budisto — budizme, dėl krikščionio — krikščionystėje ir tai tik toje anos šakoje, kurią jis išpažįsta. Ak niekam nepaslapstis, kad katalikai iš visų krikščioniškų tikėjimų už teisingą, Dievui potinkamą, lai-

ko vien katalikystę, kitus tikėjimus už paklydimą laiko, ir kad turėtų pajiegas, tai varu priverstų visus katalikais tapti: praveslavai teip pat tiki ir tą pat daro: liuteriai teip pat ir teip begalo. Kur čion teisybė? Ne, tai ne teisybė! Tai apjakimas! Teisybės kitur reikia jieškoti. Tikra teisybė yra ta, kurią visi vienaip supranta. Tokia teisybe yra mokslo teisybė, nes aną visi vienaip supranta, neveizint nė ant tikėjimo, nė ant tautos skirtingumo.

(Užbaiga bus.)

Aukos Maskolijos išsiliosavimui

Passaic, N. J.	
T. Gilius	1.00
J. Gilius	1.00
T. Sakatauckas	1.00
P. Norkus	25
B. Vitkevycienė	25
K. Povilaitė	25
A. Rėklys	25
Smulkesnių	20
Išimant šė. prisijuntimui lieka	3.65
St. Louis, Mo.:	
Katarina Sabutienė	25
Ant. Kudiš	25
Teopilius Stakamskis	25
Dom. Simitaukas	25
Kaz. Menčinskis	25
Fran. Pauluokonis	25
Petronėlė Milvadienė	30
Nutraukus šė. prisijunt. lieka	1.75
Senecay He, Ohio.	
J. Milionas	1.00
F. Karnaukas	1.00
A. Lukšys	1.00
J. Litvinskis	1.00
L. Katilius	1.00
A. Ilgūnas	1.00
Edwardsville, Pa.	
Franas Bukantis	50
Ignas Urbanavycia	1.00
Kazimieras Czepeckas	50
Damininkas Czepeckas	50
Mateušas Stanaitis	50
Fel. Mazurkevycia	50
Katrė Mazurkevycienė	25
Jurgis Liutkevycia	25
Kaz. Zukas	25
Vincas Racis	25
Jurgis Nemora	25
Andrius Rusevskis (denkas)	25
Motiejus Liutkevycia	25
Viso 5.25	
J. Naujokas, iš New York, atims iš fondo darbininkų delegato	5.00
J. Bukantis, Kingston, Pa	1.00
Buvo	\$79.56
Viso	\$102.21

Margumynai.

I.

Kas nežino Zubatovo ir jo politikos Maskolijoje? Tai buvo grandas žaltys, tikras žandaras ir... gavus apginęjas darbininkų reikalų! Jis per kelis metus organizavo darbininkus ir steigė streikus, išvyk Maskvoje, paskui Peterburge. Maskvoje jis daug išpaikino darbininkų, atitraukdamas juos nuo socializmo; bet abelnai jam čia nesisekė. Tiesa, pačioj Maskvoje dirbo, ką norėjo, bet išsiuntinėtus po guberniją slapčiosios policijos agentus (šaipikus) kurstymui darbininkų kovoti vien už ekonomiską pagerinimą savo buvio, buvęsis Maskvos gubernatorius, o dabar ministeris vidaus dalykų, A. G. Bulygin, prisakydavo gaudyt. Paskui juos vėl paleisdavo ir vėl siųsdavo į naujas ekskursijas...

Persikėlus jam į Peterburgą išvyk dar buvo nekaip; bet tuo jo darbus suprato ir palaimino nugalabintasis (ministeris) Plevė, ir, po valdžios globa, pradėjo platintis „apsarginės policijos socializmas“, pramintas „zubatoviškumu“ („zubatovščina“). O pasekėjai to „mokslas“ — darbininkai — „zubatoviniai“. Šitie tai „zubatoviniai“ su tėvu (kun.) Gaponu prysakyje ir ėjo 22 sausio šių metų prie caro su peticija (prašymu), tikėdamiesi, jog jų caras „batiška“ išklaussys. Vienok juos sutiko kulkos ir durtuvai, ir „zubatoviniai“, — pirma neapkenčią revoliucijos ir keikią socializmą, — pasidarė narsiais revoliucionieriais ir išvien su socialdemokratais pradėjo kovot...

Peržvelgę tą Zubatovo veiklingumą, tulas maskolius C. F. Šarapov, „Russkōje Dieloje“, išveda politiską pamokslą, kad girdi, su „ugnia siausti per daug yra pavojinga, kadangi taip tvirtai organizuoti darbininkai tik štai ir pakliuvo į

rankas revoliucijos. Šito, rodo, įsisi rimti žmonės laukė išaugšto, nes nebuvo dar paveizdo istorijoje, kad biurokratija, užsimančius pritaikyt prie tarnavimo savo dalykui *nešvarius ir revoliucioniškus praėjimus*, nepakliūtų pati į savias kilpas“.

Jau ištikro Maskolijos vienvaldytė visiškai išsigimė, kad net nė aršiausi jos užtarėjai netenka argumentų, kaip tik pabando ją ištejsint, apgint. Mat ir tokių genijališkų reakcionierių, kaip Zubatovo ir Plevės, darbai, tiek naudos valdžiai atnešę, pasirodė „nešvariais ir revoliucioniškais“. Ir ištikro taip yra: mažiausias darbininkų pasistengimas pagerinti savo buvį, atsispirti prieš skriaudėjus yra negalimas šalyje, kur nėra politiskos laisvės. Grynai ekonomiską kova, dagi valdžios leidžiama, turi galų gale pavirsti į politiską kovą, kovą prieš pačią valdžią, jeigu ji yra despotiską ir neatsakanti prieš jokius įstatymus. Iš to aišku, kad politika dručiai rišasi su ekonomika; tai yra viens laukas, padalintas ant 2-jų pudymų: juodojo ir žaliojo. Darbininkai privalo ant viso to lauko kovot ir kovot, kol nesutraukys priespaudos ir skriaudos pančių. — Tokią kovą veda darbininkai—socialistai.

* * *
Maskolijoje, kaip žinome, ne tik darbininkai, bet ir studentai dažnai streikuoja, (liauja mokinęsi negaučiami reikalavimų tiesų).

„Novoje Vr.“ vienas studentas, A. Kuzmicki, prieštardamas tokiems streikams suskaito pragaisius, kokias jie daro. Girdi, augstosiose Maskolijos mokyklose yra apie 50,000 studentų; ant kiekvieno stud. pareiną per metus vidutiniškai 1,000 rb.; jeigu per metus visi stud. streikuotų, tai girdi, pasidarytų baisi suma — 5,000,000 rb. Dėl tos priežas-

ties jis sakė, kad studentų streikas yra paikas, nevertas „liuosybės akademiškų užsiėmimų“. Mat koks ekonomistas! Jisai liuosybę parduotų už pinigus, ir tai tada, kada šimtai tukstančių darbininkų pasirengę nupirkti liuosybę savo krauju...

Ilanda.

Nauji rasztai.

Broliai Darbininkai ir Darbininės! Publ. 8. Išleista 22. II. 05. „Draugo“ Organizacijos.

Karštas agitatyviškas atsišaukimas, išleistas tuojaus po kruvinų Peterburgo atsitikimų 22 sausio ir visoj Maskolijoje po to iškilusių streikų. Čia yr paduota ir Gapono rašyta iš Šveicarijos, gromata į rusus darbininkus, kurioje jis išriša, kaipo popas, kareivius ir žmones nuo duotos carui prisiegos ir šaukia visą Maskolijos liaudę prie revoliucijos.—Lapelis gana tinkas kurstymui žmonių nugriauti despotiską caro valdžią. Nesutikti galima bent tik su jo autoriaus manymais apie Amerikos darbininkus, apie kuriuos jis pakiliai nu-suokja, sakydamas: „jų gyvenimai—gražūs, vaikai—gražiai aptaisyti, visi į mokyklas vaikščioja“ (?). — Matyt jis apie Amerikos darbininkų padėjimą mažai nežino.

Gramatika Angliškos Kalbos. Ištariamas, pasikalbėjimai gramatikos dalis ir rankius žodžių. Pagal Ahn'ą ir Reusner'ą. Sutaisë P. M. Tilžėje 1904. Publ. 174. Prekė \$1,25.

Ši knygutė yra ne gramatika tiesiog angliškos kalbos, kaip sutaisytojas ją pavadino, bet tik vadovėlis lietuviams prasimokyti angliškai. Kadangi angliškos kalbos mokslinčiai labai sunku yra sutaisyti, ypač ypatom, kuriom ta kalba ir rašliava yra svetima, taigi ir p. P. M. savo darbe neišilenkė nuo kai—kurių klaidų, ypač klaidų ištarymuose. Vienok

knygutė gali būti gana naudinga šviežiai pribunantiems iš Lietuvos ir nežinantiems kitokių kalbų, kaip tik lietuvišką. Tos rusies knygutė lietuviškai pasirodo dar pirmąsyk, jeigu neskaityt žargoninių rankvedžių angliškos kalbos išleistų kadaisiai pp. Paukščio, Bačkaucko ir k. Spaudai ir paviršutinei išvaizdai nedaug ko stokuoja. Linkiame ją nusipirkti, kurie nori prasimokyt angliškos kalbos.

Perijodiški naujai išėjusieji raštai.

Darbininkų Balsas. No. 1. Sausio m. 4905. Kaina (prekė) 20 kap.

Turinys:—Nenuoramų sandora. — Demokratiška konstitucija. — Kas dedas po caro viešpatystę.—Kai—kurių mūsų spragos. — Dėl ypatingos naudos. — Nauji metai (eilės). — Dvaro pienas. — Žinios iš Lietuvos... — Pranešimas kankinių reikaluose.—Iš Partijos darbų už 1904 m.

Galima gaut „V. L.“ redakcijoj prisiuntus 20 c.

Varpas, Nr. 12. 1904. Prekė 20 kap.

Turinys:—Metams baigiantės.—Ar tautystės pamatu gali būti vieni tik materiališki reikalavimai.—Yvairūs balsai.—Zemstvy atstovų balsas.—Maskolija prieš Europos teismą (pabaiga). — Iš mūsų laikraščių.—Dėlei p. Berzelio straipsnio. — Žodis į „Ukininko“ globėjus.—Atsakymai.

Draugas. I metai. 1905 m. sausio ir vasario mėn. 3 num. Kaina kas du mėnesiu kartą.—Kaina (prekė) 25 kap.

Turikys: — Delko mėš atsiškyrėme. — Artinasi revoliucijos gaisras. — Spaudos apžvalga.

Galima gauti „V. L.“ redakcijoj prisiunčiant 25 c.

Nuo Redakcijos.

Už korespondencijas ir apgarsinimus „Vienybės“ redakcijai neatsako.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

ANTRAS TOMAS.

(Tęsa.)

naktį 3 d. gruodžio 1242 m. su maža saujele ricierių persiyrė per Vyslą ir iš patykų įsigavęs į pylį išpjovė visus miegančius kareivius. Iš jos tapė išgabenti visi turtai Šventapelkio, o drauge su jais galva šv. Barboros laikoma sidabrinėje skrynioje. Bernheimas tą galvą tuojau lydėjo į Kulm'ą, kur kunigai ir žmonės pasitiko. Šventoji galva, katedroje su puodu padėta, veikiai ėmė daryti stebuklus be skaičiaus! Šventapelkis atvyko su kariuomene pylį atgal atimti, bet praleidęs dovanai keletą savaitių laiko, dalį kariuomenės paliko pas pylį, o pats vasaryje 1243 m. ledu perėjo per Vyslą, idant išpustyti Kelmų žemę. Čion jam pastojo kelią zokono maršalkas Dieterich von Bernhein, Kujavų Kazimieras ir Mozurijos Konradas. Šventapelkis čion kovą pralošė, ir per ilgą laiką negalėjo atsigriebti nuo pralošos. Sugrįžęs į savo šalį stengėsi atimti Zartovice, bet nenusisekė. Jo abazas, labai susimušęs, papuolė į rankas kryževiu maršalko ir tapė sudegintas, o pylis dar drūčiau apšodinta. Popiežiaus legatui verčiant, prisivienijo prie kryževiu Didlenkijos Przemyslavas. Suvienytos kariuomenės išplėšė visą Pamarį, nečėdydamos nė Olyvos klioštoriaus. Kryževiai dar kurstė prieš Šventapelkį jo brolius Samborą ir Raciborą, kuriuodu be naudos dėl savęs gelbėjo kryževiams, prieš savo brolių.

Nauja dar vėtra pakylė iš Romos. Popiežius Innocentas IV paliepė garsinti visoje Europoje kryžiaus karę prieš Šventapelkį ir Prusus, idant nuo šitų baisių priešininkų zokono nepasiliktų nė ženklas. Prieg tam dar sykį apgarsino visai pasauliui, kad jis visas žemes, užkariautas nuo Prusų, pripažįsta savasčia popiežiaus, esančia po jo globa ir apgynimu, bet tik atiduota ant amžino valdymo kryževiams.

Visos šitos aplinkybės privertė Šventapelkį padaryti su priešais sątaiką, pagal kurią visas Pamaris, užkariautas priešų, tapė jam sugražintas, vienok dėl užtikrinimo tykos, pylis Zartovice likosi rankose kryževiu, priegtam buvo duotas jiems, kaip užstatinys, vyriausias sunus Šventapelkio, Mestvinas ir daugelis kiltų vyrų. Šitą sątaiką Šventapelkis patvirtino iškilminga prisieka, kad prireikus jis padėsias zokonui jo karėse su netikiais — jeigu jų kryževiai neengs ir be jo rodos nekariaus prieš juos — ir kad jokių sąkalbių su jais nedarysės.

Įvykus sątaikai tarp Šventapelkio ir kryževiu zokono ir Prusams aptykus, popiežiaus pasiuntinys ėmėsi įvesdinti savitarpinę taikmę tarp dvasiškos valdžios ant Prusų šalies, ir kryževiu zokono, beje svietiškos valdžios. Mat popiežius Innocentas IV nuo seniai jau ketino pavalnyti kryževius nuo pareigų, kurias jie buvo priėmę prieš vyskupų Kristijoną, apsigyvendami Prusijoje. Tam tikslui liepė padalinti visą Prusų šalį į 4 vyskupystes, o kiekvieną vyskupystę dar į 3 dalis: iš tų 2 dali popiežius pavedė naudoti tik vieniems kryževiams, palikdamas vienok dvasišką valdžią vyskupo rankose; o trečiojoje dalyje vyskupas tapė vienintėliu viešpačiu, nes visoki pelnai plaukė į jo rankas, o teismas ir vietinės tiesos visiškai prigulėjo nuo jo.

Tai-gi „paskui draskantį levą, zokoną, sėlino šakalai, kunigija, ir kumurniai suniovē, kas buvo likę nuo levo grobio“.

Potam popiežius leido Kristijonui išsiskirti vyskupystę, nors ji buvo iš visų mažiausia. Pagal savo-gi valdžią jis nieku nesiskyrė nuo kitų vyskupų, ir tokiu budu jam nebuvo pripažinti joki nuopelnai prieš krikščionystę. Kristijonas negalėjo pakelti atvirai padarytos jam skriaudos ir paiekinimo, ir netrukus numirė iš nerimasties (1241 m.)

Rubežiai 4 naujai sutvertų vyskupysčių buvo šitie:

1) Kelmų vyskupystės rubežiai buvo Vysla, Oša, Dre-vantė (Drwęca) Rrie jos prigulėjo žemes: Lubovija (Loebau) ir Sasnių žemė.

2) Pamežanijos vyskupystei prigulėjo pietinė dalis Page-zanijos, ir maziukė salelė Hokerland; turėjo savo rubežiais Ošą, Vyslą ir Pasargę.

3) Varnių vyskupystė (Varmija, Varmedithe), iš visų didžiausia, į šiaurius traukėsi iki upės Priegarai (Pregel), į vakarus — iki Aismarių, o nuo šių paskutinių rubežių ėjo linija pravesta nuo ažero Drusnės (Drausensee) iki Pasargėi, upe Pasarge ir linija, datiusia vakarinį Galindijos rubežių, į pietus traukėsi iki Mozurijai, į rytus — iki Lietuvai. Tokiu budu ji užėmė: šiaurinę dalį Pagezanijos, Natangiją, Barteniją, (Bartha, Barthe), dalį Nodrevijos ir visą Galindiją.

4) Ketvirta vyskupystė apėmė dar neužkariautas šalis: Sambiją, Skalaviją (Schalauen), didesnę dalį Nodrevijos ir Sudoviją. Mat Vokietijoje buvo dar šaldrių gana, kurie ketino kautiesi už šalis, padovanotas popiežiaus.

Pagal nutarimą susirinkime daugelio pralotų ir ricierių 10 d. balandžio 1244 m. trečia dalis vyskupystės turėjo tekti kiekvienam vyskupui per burto metimą.

Dabar grese nauja kariška vėtra kryževiams. Konradas nesitikėdamas nieko blogo nuo Prusų, rįžosi atkeršyti Lenkų karaliui Boleslavui Droviamjam (Wstydliwy) už parnykštį pamušimą. Tam tikslui jis kalbino savo kaimynus Prusus (Galindus, Sadaujus), Jatvius ir Lietuvius užpulti ant Boles-lavo žemes. Kaimynai, pasitikėdami didelėlių grobių, įsiveržė į Liublino žemę ir, visiškai ją nuplėšę, sugrįžo namon. Bet Konradas neužmokėjo Prusams atsakančiai už pagelbą ir dėl to, ilgai nelaukę jie užpuolė ant Mozurijos, bet grįžtant jie tapė sumušti. Sako, Šventapelkis Prusus ant to prigundęs, kad atkeršyti Konradui už padėjimą kryževiams (tas bailys mirė 1248 m.).

Pats-gi Šventapelkis ketino užpulti ant kryževiu, ir įsiveržė į Kelmų žemę, drauge su pulku *Sulauja*. Vokiečiai neįstengė pasipriešinti. Viešai viską pakeliui išplėšė ir sunaikino, apart 3 pylių: Kelmės (Chelmo), Toruniaus ir Radzyń (Rehden), kur gyventojai pasilepė tegalėjo nuo užpuolikų. Tuomsyk Trainatis atkako su 30.000 Lietuvių ir padalino savo kariuomenę į 3 burius: vieną pasiuntė į Mozuriją (v. augščiaus), kitą — į Pamežaniją, o trečią — į Kelmiją, kur pat vadovavo. Nudėgino miestelį Birgelau, artymais Toruniaus, bet neįėmė bokšto, kuriame kryževiai užsidarę buvo; nupustėjo apyribes Toruniaus. Šventapelkis pas Kelmę nieko nelaimėjęs, pasuko ant upės Ošos ir prie pelkių Rensen sustojo ant pasilsio. Tad 400 kryževiu iš Kelmės netikėtai užpuolė,

(Toliaus bus.)

Pajieszkėjimai.

Reikalingas mergina, suprantanti restoracijos darbą, lietuvių, lenkų ar slovakių.

Jurgis Marčevičius,
136 E. Main str.,
Plymouth, Pa.

Reikalingas kriaučius mokantis siuti kelines ir bruslotus tarpais ir kotus. Atsišaukite knogrečiausiai ant adreso: V. Matusovicia,
112 E. Main str.,
Plymouth, Pa.

Pajieskau savo dėles, Vinco Jusevičiaus, Sivalkų gubern., Kalvarijos pavieto, Rudaminos valsčiaus kaimo Beviškių Keli metai kaip gyvena Amerikoje, bet nežinau kur. Meldžiu tautiečių oranžėti arba pats atsišaukti ant šio adreso:

Jonas Marčevičius,
60 E. Main str. Plymouth, Pa.

Daktaras provos,

JULIAN CZUPKA,
Advokatas ir Notary Public.
Ofisai: 3 N. Main st. Wilkes-Barre, Pa., kas diena
31 Lucas Ave. Scranton, Pa.
Pardavimas ir keitimas nuo 6 iki 8 vakarais.

Užsima provos Wilkes-Barre ir Scranton suirpigi pas skyvairas patalpyjimus (dvykarnastis) iš rušina Rusijoje ir Lietuvoje.

„Vienybės“ redakcija telefonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

STUBOS ANT PARDAVIMO:

DEBETIŲ STUBA ANT *William st.*
DEBETIŲ STUBA ANT *Red Road st.*
(Ofisai Nr 12 Brodies).

PIGIAI ANT PARDAVIMO IR LENGVI ISLYGU.

Jei ketinate pirkti ar užpamatyti, kreipkitės pas:

D. L. J. Crewelling.

ATTN: AT LOW,
SPRY BLOCK, PLYMOUTH, PA.

Susirinkimai.

Didelis susirinkimas ir prakalbos! Worcester, Mass. šios dvi tės: Liet. Naturalizacijos Kliubas, šv. Kazimiero, šv. Lindviko, šv. Jurgio ir 57 kuopa S. L. A. parengia ant 19 kovo, nedėlioje, 2:30 po pietų, salėje St. John Baptiste ant Bertlett str. Kalbėtojai bus: Dr. J. Želvičė iš Plymouth, Pa. ir Dr. A. Bacevičius iš Newark, N. J. Užkviečiame kuoskaitlingiausia susirinkti.

Reorganizacijos Komitetas.

Pajieszkau merginų ir vaikinų.

Matydamas kitų tautų jaunuomenę ir jų būdą, kokių jie sueina į puzinę, t. y. kaip jie sutinka ir įstengia moterytės. As pasiryžau pasidarbauti dėl lietuviškos jaunuomenės ir užleju agentūrą. As turiu tukstaus laiskų, nuo merginų ir vaikinų, jaunų ir suaugusių, turtingų ir neturtingų, katalikų ir laisvų, literatų ir lenkų su užprašymais adresų merginų ir vaikinų. Taigi, jeigu kur randaš ypata norinti gauti adresą merginos ar vaikinė ir norėtu pamylėti kokią ypata, parašyk man laiską, o aš pagal savo išgalę viską spildysiu. Adresuokit:

C. G. Agent,
Sta. W. box 14 Brooklyn, N. Y.

Visai pigiai!

Kas prisius vieną dolerį ir penkių žonų a brozus, tas gaus 4 abrozus; Ruskių su Japonija karė, Krazių skerlyne ir da 2 puiki s abrozus.

Mes turimo skledą pikčierukų žiuromų su žuroni ir visokių puikiaušų ir pigiausių abrozų. Ant atsakymo prisuskite dvi centinias stampas. Adresuokite taip:

J. F. Rack,

Ex 110, Port Washington, Wis.

Popierai išdailinti.

popierai dėl rašymo gromatų labai gražiai išdailinti su visokiais pasveikinimais ir dainelėms, su grazioms kvietkoms ir su visokiais paveikslėliais, tinkamos rašyti pas savo mielus tevelius, pas brolius, seseris ir pas mielas merginas. Parsiduoda visai pigiai, kas prisius 25ct. pačtos markemis, aplaikys tuziną popierų su kvėnvertais ir dar pridėsiu dovanų gražią šilkinę pavinėvonę ar adaromą altorėlį vertą 25ct.

Reikalaujam agentų ir duodam ant geriausių išlygų. Popierų turim lenkiškų lietuviškų slaviškų, ungariškų ir madziariškų. Adresuokit:

C. G. Agent

P. O. Box 71 Waterbury Conn.

Laimingas žmogus.

Ponas Gustaw Spimek, gyvenantis po numeriu 4 James gatvės: Cleveland, O. yra laimingas žmogus, paveizdan surado gyduoles, kurios išgyke jį ir jo visą šeimyną. Rašo jis mums visą dalykų stovį. Skaičiau vienoje gazietoje apie pasekmes ir gerumą, kaip Triners amerikoniško Elikser kartujį vyną. Bandavo jone, mus namuos išgydė mane, mano pačią ir mūsų vaikus. Teisybę sakant yra tikrai viena gyduolė, kuri užipelnė pasitokėjimą, vartoti gal vaikas kaip ir suaugęs žmogus. Išgydo ana kiekvieno vidurius užkietėjimo ir sutrovėjimo kiekvieno valgio. Tokiu būdu tampa naujas kraujas, o senas kraujas tampa išmestas. Jauna mergina jausdavo skaudėjimą prieš vartojimą gyduolių, kaip seną ligą perėjusę nuo motinos. Geriausi žinoma gyduolė nuo augedimo vidurių ir daugiause gelbstauti nuo nervų ir čystyjanti kraują. Neturi savijė priemaišų chemiskų, tik pataisyta iš čystų vynuogių ir inportuotų šaknų. Juozapas Triner, 799 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Ne reklama!

Tiktai pranešimas broliams darbininkams, kad išėjo nauja, tinkanti socializmo agitacijai knygtė: „Dėl ko lieja žmogus prakaitą?“ (Socialisto knygynėlis Nr. 1), su paveikslėliais. Kaštuoja vienai 10c., 3 už 25c., 7 už 50c., 15 už \$1.00. Teipgi gaunama įvairiose kalbose socialistiškų ir revoliucijinių raštų ir laikraščių. Dėl atsakymo idėkit už 2c. markutę. Atsišaukit pas:

J. O. Szirvydas,
401 E. Main str.
Plymouth, Pa.

Naujausios knygos:

Apie konstituciją 15c
Seniems kanauninkams ir pralotams, klebonams ir jauniems kamendotariams 10c
Už ką mes lenkams turim but dėkingi 15c
Tėvynainių giesmės 15c
Jozapa Miglovaras rasztai 10c
Spartakas, apysaka iš vergų sukėlimo gadynės 20c
Gyvenimo laszai 15c
Jaunikačiams dienos 20c
Spauda leista 2c
Džiova ir kova su ja 30c.
Tautiškas atgijimas lietuvių ir kitų tautų 20c.
Dykaviečių apmedžiavimas patarmės ukininkams 30c.
Trumpa visatina Istorija dalis I senovės Istorija 25c.
Sodžiaus vaizdelėi apysakutė iš sodzių gyvenimo 5c.
Paprasti rakandai ir išdarbiai iš šakų 25c.
Kaip reik pinti rėckas, baldai ir kiti pinamieji daiktai 30c.
Ką ir kaip kai kurie amatai dirba dalis I 20c.
Pranašavimai Michaldos karalienės iš Sabbos 15c.
Pragaro gilmės juokingas aprašymas apie kankynes pragaro 15c.
Darbininkų Balsas No. 1 2 3, ir 4 1904 po 15c.
Girtuoklių Adynos 10c.
Kunigo naudavėlniai gardo 5c.
Davatkų gadzinkos. 15c
Zolynas Juškos antra dalis nuo E. iki J. Placėi išaiškinta 2,00
Ašis (apysaka iš darbininkų gyvenimo). 5c
Prie žydų klausimo 5c
Kovoje už laisvę, (drama 3 veikmėse). 10c
Viennos revoliucija 1848 m. 10c
Komunistų manifestas. 20c
Darbininkų Balsas. 15c
Naujes Lietuviškas Kalbomokslis
Dovanėle vaikams ir sodiečiams 25c.
Pasiskaityk skriaudžemas lietuvi! 10c
Vaina Maskolių su Japonais 5c.
Naujes vėjas paputė 2c
Lietuvos lenku kantičkos 15c
Darbininku Balsas No 7 1904 15c

Adresuokit:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main St.
PLYMOUTH, PA.

— LIETUVISKAS KRIAUCIUS —

Kaz. Milišauskas

285 E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.
Padaro steliuotus siutus pagal naujausią madą, puikiai tinkamus, dručiai ir už prieinamą prekę. Senus siutus pertaiso ir iščystyja. Darbas visados atsakantis kiekvienam patiks.